

13. nóvember 2020

Frumvarp til nýrra laga um greiðsluþjónustu (PSD2)

Yfirlit kynningar

- I. Gildissvið
- II. Greiðslustofnanir og nýir greiðsluþjónustuveitendur: greiðsluvirkjandi og reikningsupplýsingaþjónustuveitandi.
- III. Almennt um greiðsluþjónustuveitendur
- IV. Gagnsæi skilmála og upplýsingagjöf við veitingu greiðsluþjónustu
- V. Réttindi og skyldur í tengslum við veitingu og notkun greiðsluþjónustu
- VI. Persónuvernd, öryggismál og sannvottun
- VII. Eftirlit, réttarúrræði og viðurlög
- VIII. Gildistaka og reglur Seðlabanka Íslands um sterka sannvottun. Breytingar á lögum um útgáfu og meðferð rafeyris.

I. Gildissvið útvíkkað (1. gr.)

1. Greiðslur í gjaldmiðli aðildarríkis ef greiðsluþjónustuveitendur greiðanda og viðtakanda staddir á EES-svæðinu.
2. Greiðslur í öðrum gjaldmiðli en aðildarríkis, t.d. dollurum, ef greiðsluþjónustuveitendur staddir á EES-svæðinu.
3. Ákvæði IV. kafla (neytendavernd) og V.-VII. kafla (Réttindi og skyldur, persónuvernd og sannvottun og eftirlit réttarúrræði og viðurlög) gilda með ákveðnum undantekningum um greiðslur í öllum gjaldmiðlum þar sem annar greiðsluþjónustuveitandinn er staddur á EES og greiðslan framkvæmd innan EES (e. **one-leg**). **Nýmæli.**

Lögin gilda m.a. ekki um (2. gr.):

1. Greiðslur í reiðufé, tékkum, víxlum.
2. Stoðþjónustu tæknifyrirtækja (ekki nýmæli)
3. Greiðslumiðla sem eingöngu hægt að nota með takmörkuðum hætti, t.d. eingöngu á athafnasvæði útgefanda (**e. limited network**).
4. Greiðslur framkvæmdar af veitanda fjarskiptanetsþjónustu eða viðbótarþjónustu við fjarskiptaþjónustu (**e. telecom exemption**) – greiðsla undir 50 evrum og 300 evrum á mánuði (**nýmæli**)
5. Þjónustu sem sjálfstæðir rekstraraðilar hraðbanka veita. Ber þó að veita upplýsingar um kostnað. Lög nr. 78/2014 um greiðslur yfir landamæri í evrum taka til.

Sterk sannvottun – ný skilgreining.

Sannvottun á grundvelli notkunar tveggja eða fleiri þátta sem flokkast sem þekking (eitthvað sem notandinn einn veit), umráð (eitthvað sem notandinn einn hefur umráð yfir) og eðlislægni (eitthvað sem notandinn er) sem eru óháðir, þannig að brot á einum þætti hefur ekki áhrif á áreiðanleika hinna þáttanna og er hönnuð til að vernda trúnað sannvottunargagnanna.

II. Greiðslustofnanir og nýir greiðsluþjónustuveitendur

- Umsókn um starfsleyfi.
- Rekstrarform greiðslustofnunar, stofnframlag, eiginfjárgrunn og útreikning eiginfjárgrunns.
- Tryggileg varðveislu fjármuna.
- Hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra og önnur störf.
- Miðlæg skrá Fjármálaeftirlits SÍ og EBA.
- Starfsheimildir og önnur þjónusta.

Ný tegund greiðsluþjónustu

1. **Greiðsluvirkjun** (e. payment initiation service, PISP) sem felst í að gefa greiðslufyrirmæli að beiðni notanda greiðsluþjónustu að því er varðar greiðslureikning sem er vistaður hjá öðrum greiðsluþjónustuveitanda.
2. **Reikningsupplýsingaþjónusta** (e. account information service, AISP) beinlínuþjónusta sem veitir samsteyptar upplýsingar um einn eða fleiri greiðslureikninga sem notandi greiðsluþjónustu á hjá öðrum greiðsluþjónustuveitanda eða hjá fleiri en einum greiðsluþjónustuveitanda.
3. Greiðsluvirkjandi þarf starfsleyfi og starfsábyrgðartryggingu.
4. Reikningsupplýsingaþjónustuveitandi þarf skráningu og starfsábyrgðartryggingu.

II. Greiðslustofnanir frh.

- Góðir viðskiptahættir, þagnarskylda, bótaábyrgð og varðveisla gagna í 5 ár, 19.-21. gr.
- Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með greiðslustofnunum – 22. gr.
- Þjónusta yfir landamæri með eða án stofnunar útibús eða í gegnum umboðsaðila. Hefðbundið samstarf eftirlitsstjórnvalda innan EES.
- FME getur heimilað að greiðsluþjónusta sé veitt frá ríki utan EES. Nýtt að gerð krafa um umboðsmann eða útibú hérlandis og samstarfssamning við erlent eftirlitsstjórnvald. Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með starfseminni.

II. Undanþágur frá skilyrðum greiðslustofnunar

Greiðslustofnun með takmarkað starfsleyfi

- mánaðarlegt meðaltal að hámarki 1 milljón evra. Þarf ekki að uppfylla kröfur um stofnframlag og eigið fé en getur ekki starfað yfir landamæri. Seðlabanka heimilt að setja nánari reglur.

Reikningsupplýsingaþjónustuveitendur

- léttari málsmeðferð en aðrar greiðslustofnanir.

III. Almennt um greiðsluþjónustuveitendur

- Þátttaka í greiðslukerfum.
- Nýtt ákvæði um aðgengi greiðslustofnana að greiðslureikningum án mismununar. Sé synjað um aðgang skal sá sem synjar tilkynna Fjármálaeftirlitinu og upplýsa um helstu ástæður synjunar. Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með þessum ákvæðum.
- Greiðslumiðlar með takmörkuð afnot. Ef fer yfir 1 milljón evra árlega skal tilkynna til Fjármálaeftirlitsins sem metur hvort enn afmarkað þjónustukerfi.
- Veitandi fjarskiptaneta eða þjónusta til viðbótar við fjarskiptaþjónustu. Tilkynning til Fjármálaeftirlitsins eigi síðar en 1. október 2021.

IV. Gagnsæi skilmála og upplýsingagjöf.

Kaflí að mestu óbreyttur frá núgildandi lögum.

Nýmæli: 3. mgr. 46. gr. : upplýsingar um viðbótargjald eða afslátt þarf að veita áður en greiðsla er framkvæmd, ella þarf greiðandi ekki að greiða.

3. mgr. 49. gr. greiðsluvirkjendum ber að upplýsa greiðanda með skýrum hætti.

50. gr. – upplýsingaskylda greiðsluvirkjanda.

Réttindi og skyldur í tengslum við veitingu og notkun greiðsluþjónustu – V. kafli frv.

- » Kaflinn er samnefndur IV. kafla núgildandi laga um greiðsluþjónustu nr. 120/2011.
- » Kaflinn skiptist í 7 þætti:
  - A. Almenn ákvæði (61.-63. gr.)
  - B. Heimild fyrir greiðslu (64. gr.)
  - C. Útgefandi kortatengds greiðslumiðils (65. gr.)
  - D. Greiðsluvirkjun og reikningsupplýsingaþjónusta (66.-73. gr.)
  - E. Framkvæmd greiðslu (74.-87. gr.)
  - F. Framkvæmdatími greiðslu (88.-92. gr.)
  - G. Bótaábyrgð og meðferð persónuupplýsinga (93.-98. gr.)

Réttindi og skyldur í tengslum við veitingu og notkun greiðsluþjónustu – V. kafli frv.

- » Helstu nýmæli kaflans lúta að:
  - Heimild viðtakanda til að bjóða greiðanda afslátt (2. málsl. 5. mgr. 62. gr. frv.)
  - Undanþágum og fráviki vegna smágreiðslumiðla (63. gr.)
  - Réttindum og skyldum kortatengds greiðslumiðils (ÚKG), greiðsluvirkjanda, reikningsupplýsingaþjónustuveitanda, útgefanda og greiðsluþjónustuveitanda sem veitir reikningsþjónustu (GVR). (63.-73. gr. frv.)
  - Tilkynningu um óheimlaða og ranglega framkvæmda greiðslu og leiðréttingu á henni (2. mgr. 77. gr.)
  - Bótaábyrgð þegar greiðandi gefur greiðslufyrirmæli fyrir milligöngu greiðsluvirkjanda (95. gr. frv.)
  - Greiðsla þegar fjárhæð er ekki þekkt fyrirfram (79. gr. frv.)

Heimild til að stýra neysluhegðun greiðanda

- » 2. málsl. 5. mgr. 62. gr. **Gjaldtaka**
- » Viðtakanda greiðslu er óheimilt að krefjast gjalds af greiðanda vegna notkunar tiltekins greiðslumiðils umfram aðra. **Honum er þó heimilt að bjóða greiðanda afslátt eða stýra greiðanda með öðrum hætti að notkun tiltekins greiðslumiðils.**
- » Í 5. mgr. er lagt til að nýta valkvætt ákvæði 5. mgr. 62. gr. tilskipunarinnar. Samkvæmt 5. mgr. 62. gr. tilskipunarinnar er aðildarríkjum heimilað að banna eða takmarka rétt viðtakanda greiðslu til að krefjast gjalda að teknu tilliti til nauðsynjar þess að efla samkeppni og notkun skilvirkra greiðslumiðla. Sambærileg heimild bauðst aðildarríkjum í 2. málsl. 2. mgr. 52. gr. tilskipunar 2007/64/EB og var hún nýtt í 3. mgr. 47. gr. núgildandi laga um greiðslubjónustu nr. 120/2011= **Bann við „surcharge“ og í PSD2. er sett slíkt bann gagnvart greiðslukortum sem falla undir millikortareglugerðina.**
- » Í 5. mgr. er auk þess lagt til að viðtakanda greiðslu verði heimilað að bjóða afslátt eða með öðrum hætti stýra greiðanda að notkun tiltekins greiðslumiðils **sem þó er ekki með því að innheimta gjald en gæti t.d. verið í formi punktasöfnunar og fríðinda.**

Útgefandi kortatengds greiðslumiðils (ÚKG)

- » ÚKG þarf að biðja um staðfestingu á að fyrir hendi sé fjármagn á greiðslureikningi greiðandans (65. gr. frv.)
- » ÚKG þarf að uppfylla þrjú skilyrði til að geta beðið GVR um staðfestingu á að fjármagn sé fyrirbyggjandi á greiðslureikningi greiðanda. Þau eru:
  - ☐ 1. Skýlaust samþykki greiðanda þarf að vera fyrir hendi.
  - ☐ 2. ÚKG sé sá eini sem hafi samband við GVR og GVR skal í kjölfarið tryggja að skýlaust samþykki stafi frá ÚKG og ef svo reynist ekki þá skal GRV hafna beiðninni.
  - ☐ 3. ÚKG skal auðkenna sig gagnvart GVR fyrir hverja beiðni og með öruggum samskiptum við greiðsluþjónustuveitandann sem veitir reikningsþjónustu í samræmi við reglur Seðlabanka Íslands, sbr. 2. mgr. 117. gr. (Strong Customer Authentication – SCA staðallinn)

Útgefandi kortatengds greiðslumiðils (ÚKG)

- » ÚKG þarf að biðja um staðfestingu á að fyrir hendi sé fjármagn á greiðslureikningi greiðandans (65. gr. frv.)
- » GVR skal þegar í stað eftir að honum hefur borist *beiðni frá ÚKG* staðfesta með „já“ eða „nei“ hvort fjárhæðin sem nauðsynleg er til að framkvæma kortatengda greiðslu sé aðgengileg á greiðslureikningi greiðandans, að þremur skilyrðum uppfylltum:
  - ☐ 1. Að greiðslureikningur greiðandans sé aðgengilegur á Netinu þegar beiðnin er sett fram og að upplýsingatæknikerfi sem geymir greiðslureikninginn sé beintengt Netinu og samstundis unnt að sjá hvort fyrir hendi sé innstæða.
  - ☐ 2. Að notandinn hafi samþykkt að GVR megi svara til um hvort að fjárhæðin sem samsvarar tiltekinni kortatengdri greiðslu sé aðgengileg á greiðslureikningi greiðandans og ekki frátekin fyrir aðra greiðslu.
  - ☐ 3. Að greiðandi hafi veitt samþykki áður en fyrsta beiðnin af hálfu ÚKG um staðfestingu er sett fram.

Réttur greiðanda t.a. geta nýtt sér greiðsluvirkjun og reikningsupplýsingaþjónustu.(66. gr.)

- » Greiðandi á réttindi sem GVR (bankinn) verður að virða.
- » Greiðandi sem á greiðslureikning sem er aðgengilegur á Netinu á *rétt* á að nýta sér greiðsluvirkjun og reikningsupplýsingaþjónustu (1. mgr. 66. gr. frv.)
- » GVR greiðandans getur ekki sett það sem skilyrði að samningssamband sé á milli hans annars vegar og greiðsluvirkjandans eða reikningsupplýsingaþjónustuveitandans hins vegar. (2. mgr. 66. gr. frv.)

Skyldur greiðsluvirkjanda vegna veitingu greiðsluþjónustu. (67.-68. gr.)

- » Ekki snerta á fjármunum greiðanda, viðhafa öryggi og meðhöndla móttekin gögn með réttum hætti.
- » Greiðsluvirkjandi verður að:
  - ☐ 1. Afla skýlauss samþykkis frá greiðanda áður en hann getur sett af stað greiðslu.
  - ☐ 2. Passa að geyma aldrei fjármuni greiðandans í tengslum við veitingu greiðsluvirkjunar og hvorki breyta fjárhæð, viðtakanda greiðslunnar né öðrum þáttum greiðslunnar.
  - ☐ 3. Sjá til þess að persónubundin öryggisskilríki notanda greiðsluþjónustunnar séu ekki aðgengileg öðrum aðilum, að undanskildum notanda greiðsluþjónustunnar og útgefanda persónubundnu öryggisskilríkjanna og senda þau um öruggar og skilvirkar leiðir.
  - ☐ 4. Gera grein fyrir sér gagnvart GVR greiðanda í hvert sinn sem greiðsla er sett af stað,
  - ☐ 5. Eiga í öruggum samskiptum við GVR, greiðandann og viðtakanda greiðslunnar í samræmi reglur Seðlabanka Íslands, sbr. 2. mgr. 117. gr. (*SCA staðallinn*).

Skyldur greiðsluvirkjanda vegna veitingu greiðsluþjónustu. (67.-68. gr.)

- » Ekki snerta á fjármunum greiðanda, viðhafa öryggi og meðhöndla móttekin gögn með réttum hætti.
- » Greiðsluvirkjandi má:
  - ☐ 1. Hvorki nota, nálgast né geyma gögn í öðrum tilgangi en til að veita greiðsluvirkjun sem greiðandinn óskar eftir.
  - ☐ 2. Aldrei geyma viðkvæm greiðslugögn notanda greiðsluþjónustunnar, þrátt fyrir nr. 1.
  - ☐ 3. Einungis veita viðtakanda greiðslunnar aðrar upplýsingar sem fást við veitingu greiðsluvirkjunar og aðeins með skýlausu samþykki notanda greiðsluþjónustunnar.

Skyldur reikningsupplýðingastuðjónustuveitanda vegna veitingu reikningsupplýðingastuðjónustu (70.-71.gr.)

- » Ekki frekari gögn en veitt er heimild fyrir, viðhafa öryggi og meðhöndla móttekin gögn með réttum hætti.
- » Reikningsupplýsingastuðjónustuveitandi skal:
  - ☐ 1. Afla skýlauss samþykkis frá notanda greiðsluþjónustunnar áður en hann veitir reikningsupplýsingastuðjónustuna.
  - ☐ 2. Einungis nálgast upplýsingar frá tilnefndum greiðslureikningum og tengdum greiðslum.
  - ☐ 3. Tryggja að persónubundin öryggisskilríki notanda greiðsluþjónustunnar séu ekki aðgengileg öðrum aðilum, að undanskildum notanda og útgefanda persónubundnu öryggisskilríkjanna.
  - ☐ 4. Staðfesta hver hann sé gagnvart GVR notanda greiðsluþjónustunnar fyrir hverja boðskiptalotu.

Skyldur GVR vegna tilkomu greiðsluvirkjanda og reikningsupplýsingaþjónustuveitanda. (69. og 72. gr.)

- » **Aðgengileiki upplýsinga hjá GVR, örugg samskipti og framkvæmd greiðslufyrirmæla án mismununar.**
- ☐ 1. GVR skal þegar í stað eftir viðtöku greiðslufyrirmæla frá greiðsluvirkjanda, veita eða gera aðgengilegar allar upplýsingar um framkvæmd greiðslunnar og allar upplýsingar sem eru aðgengilegar honum að því er varðar framkvæmd greiðslunnar til greiðsluvirkjanda.
- ☐ 2. GVR skal eiga örugg samskipti við greiðsluvirkjendur og reikningsupplýsingaþjónustuveitendur í samræmi við reglur Seðlabanka Íslands, sbr. 2. mgr. 117. gr.
- ☐ 3. GVR má ekki mismuna greiðslufyrirmælum, sem send eru fyrir milligöngu greiðsluvirkjanda gagnvart greiðslufyrirmælum sem greiðandinn sendir beint til GVR, nema af hlutlægum ástæðum einkum með tilliti til tímasetningar, forgangs eða gjalda.
- ☐ 4. GVR skal afgreiða beiðnir um gögn, sem sendar eru fyrir milligöngu reikningsupplýsingaþjónustuveitanda, án mismununar af öðrum ástæðum en hlutlægum.

Réttindi GVR í tengslum við skyldur vegna tilkomu greiðsluvirkjanda og reikningsuppl.þj.v. (73. gr.)

» Synjun um veitingu upplýsinga og/eða aðgang að greiðslureikningi.

- ☐ 1. GVR getur synjað reikningsupplýsingaþjónustuveitanda eða greiðsluvirkjanda um aðgang að greiðslureikningi sökum þess að aðgangur hans er óheimill eða fenginn með sviksamlegum hætti.
- ☐ 2. Synji GVR reikningsupplýsingaþjónustuveitanda eða greiðsluvirkjanda um aðgang að greiðslureikningi skal hann tilkynna greiðandanum þar um, áður en honum er synjað um aðgang og eigi síðar en strax í kjölfar synjunar auk ástæðna fyrir synjuninni á fyrirframsamþykktu formi. Tilkynningarskyldan fellur þó niður ef hún myndi tefla í tvísýnu metnu öryggi tengt greiðslureikningi eða lög kveði á um annað. Tilkynnir einnig til Fjármálaeftirlitsins.
- ☐ GVR skal veita aðgang að greiðslureikningnum þegar ástæðurnar fyrir synjuninni eiga ekki lengur við.

Leiðrétting á greiðslu sem greiðsluvirkjandi setti af stað. (77. gr.)

- » Notandi greiðslupjónustu skal tilkynna greiðslupjónustuveitanda um það án óþarfa tafar verði hann var við óheimilaða eða ranglega framkvæmda greiðslu sem gefur tilefni til kröfu um leiðréttingu samkvæmt ákvæðum laga þessara,...
- » Ef greiðsluvirkjandi á hlut að máli skal notandi greiðslupjónustunnar fá leiðréttingu frá greiðslupjónustuveitanda sem veitir reikningspjónustu skv. 1. mgr. þessarar greinar að teknu tilliti til 2. og 3. mgr. 79. gr. og 1. mgr. 94. gr.
- » 3. mgr. 79. gr. Ef greiðsluvirkjandinn ber ábyrgð á óheimilaðri greiðslu skal hann þegar í stað bæta greiðslupjónustuveitandanum sem veitir reikningspjónustu, að beiðni hans, upp tapið sem hann verður fyrir eða fjárhæðirnar sem hann hefur greitt vegna endurgreiðslu til greiðandans, þ.m.t. fjárhæð óheimiluðu greiðslunnar. Í samræmi við 2. mgr. 78. gr. skal greiðsluvirkjandinn bera sönnunarbyrðina um að sannvottun vegna framkvæmdrar greiðslu hafi átt sér stað, að framkvæmd greiðslu hafi verið rétt skráð og að tæknileg bilun hafi ekki haft áhrif á hana eða á henni sé einhver ágalli.

Bótaábyrgð þegar greiðandi gefur greiðslufyrirmæli fyrir milligöngu greiðsluvirkjanda og framkvæmd greiðslu á sér ekki stað eða er gölluð. (95. gr.)

- » Ef greiðandi gefur greiðslufyrirmæli fyrir milligöngu greiðsluvirkjanda skal greiðsluþjónustuveitandi sem veitir reikningsþjónustu, með fyrirvara um 77. gr. og 2. og 3. mgr. 93. gr., endurgreiða greiðanda fjárhæð óframkvæmdrar eða gallaðrar greiðslu og, eftir atvikum, færa skuldfærðan greiðslureikning í þá stöðu sem hann hefði verið ef gallaða greiðslan hefði ekki farið fram.
- » Greiðsluvirkjandi ber sönnunarbyrðina fyrir því að greiðsluþjónustuveitandinn sem veitir reikningsþjónustu, hafi tekið við greiðslufyrirmælunum.
- » Takist greiðsluvirkjanda ekki að færa fram sönnur ...ber hann ábyrgð á að greiðsla hafi verið gölluð, hún ekki framkvæmd eða framkvæmd of seint. Að framkominni beiðni greiðsluþjónustuveitanda sem veitir reikningsþjónustu skal greiðsluvirkjandinn þegar í stað bæta honum tapið sem hann varð fyrir sem telst a.m.k. fjárhæðin sem hann hefur greitt í endurgreiðslu til greiðandans.

Bótaábyrgð greiðanda þegar um ræðir óheimilaða greiðslu. (80. gr.)

- » Þrátt fyrir 79. gr. skal greiðandi bera tap vegna óheimilaðra greiðslna sem nemur allt að jafnvirði **50 evra í íslenskum krónum** miðað við opinbert viðmiðunargengi (kaupgengi) eins og það er skráð hverju sinni sem rekja má til notkunar á týndum eða stolnum greiðslumiðli eða stafar af óréttmætri nýtingu greiðslumiðils.
- » Ákvæði 1. mgr. gilda ekki ef:
  - » greiðanda gat ekki orðið ljóst tap á eða þjófnaður greiðslumiðilsins eða óréttmæta nýtingu hans fyrir greiðslu og hann hefur ekki sýnt af sér sviksamlega háttsemi eða,
  - » tap greiðanda á greiðslumiðlinum stafaði af aðgerðum eða aðgerðaleyssi starfsmanns, greiðsluþjónustuveitandanda, umboðsaðila eða útvistunaraðila hans
- » Sjálfsábyrgðin í núgildandi lögum er 150 evrur í íslenskum krónum miðað við opinbert viðmiðunargengi.

Greiðsla þegar fjárhæð kortatengdrar greiðslu er ekki þekkt fyrirfram. (81. gr. frv.)

- Þegar greiðsla er sett af stað af eða fyrir milligöngu viðtakanda greiðslu í tengslum við kortatengda greiðslu og nákvæm fjárhæð er ekki þekkt á þeirri stundu sem greiðandinn veitir samþykki sitt fyrir framkvæmd greiðslunnar getur greiðsluþjónustuveitandi greiðandans aðeins fryst fjármuni á greiðslureikningi greiðandans ef greiðandinn hefur veitt samþykki fyrir nákvæmlega þeirri fjárhæð sem fyrirhugað er að frysta.
- Greiðsluþjónustuveitandi greiðandans skal afhenda fjármunina sem frystir hafa verið á greiðslureikningi greiðandans skv. 1. mgr. án ótilhlýðilegrar tafar eftir viðtöku upplýsinganna um nákvæma fjárhæð greiðslunnar og eigi síðar en strax eftir viðtöku greiðslufyrirmælanna.

Persónuvernd, öryggismál og sannvottun VI. kaflí frv.

- » Kaflinn er allur nýmæli að frátaldri 99. gr. um meðferð persónuupplýsinga.

99. gr. Meðferð persónuupplýsinga.

100. gr. Eftirlitskerfi rekstrar- og öryggisáhættu.

101. gr. Viðbrögð við alvarlegum rekstrar- eða öryggisáhættum.

102. gr. Sannvottun.

104. gr. Úrlausn kvartanda hjá greiðsluþjónustuveitanda

106. gr. Skyldur greiðsluþjónustuveitanda og Fjármálaeftirlitsins til að upplýsa neytendur um rétt sinn.

107. gr. Stjórnvaldssektir

112. gr. Kæra til lögreglu

113. gr. Opinber birting stjórnsýsluviðurlaga (113. gr. frv.)

Eftirlitskerfi rekstrar-og öryggisáhættu hjá greiðsluþjónustuveitanda. (100. gr. frv.)

- » Greiðsluþjónustuveitandi verður að koma á og viðhalda:
  1. áhættumiðuðum ferlum og eftirlitskerfi til að stýra rekstrar- og öryggisáhættu, í tengslum við greiðsluþjónustuna sem hann veitir,
  2. skilvirkri atvikastjórnun, sem m.a. hefur að geyma greiningu og flokkun alvarlegra rekstrar- eða öryggisfrávika,
  3. fullnægjandi öryggisráðstöfunum til að vernda trúnað og heilleika persónubundinna öryggisskilríkja notenda greiðsluþjónustunnar í samræmi við reglur sem Seðlabanki Íslands, sbr. 2. mgr. 117. gr. (SCA staðallinn).
- » Greiðsluþjónustuveitandi skal a.m.k. árlega veita Fjármálaeftirlitinu uppfært og ítarlegt mat á rekstrar- og öryggisáhættu í tengslum við greiðsluþjónustu þá sem hann veitir og lýsingu á þeim varúðarráðstöfunum og eftirlitsaðgerðum sem hann hefur innleitt til að bregðast við áhættunni.
- » Seðlabanki Íslands setur nánari reglur um framkvæmd ákvæðisins.
- » Í samræmi við 3.-4. mgr. Tilskipunarinnar hefur Evrópska bankaeftirlitsstofnunin gefið út viðmiðunarreglur um öryggisráðstafanir fyrir rekstrar- og öryggisáhættu vegna tilskipunarinnar og tóku þær gildi 13. janúar 2018.

Viðbrögð greiðsluþjónustuveitanda við alvarlegum rekstrar- eða öryggisfrávikum (101. gr. frv.)

- » Greiðsluþjónustuveitandi skal án ástæðulausrar tafar tilkynna Fjármálaeftirlitinu um alvarlegt rekstrar-eða öryggisfrávik.
- » Hafi atvikið áhrif eða geti haft áhrif á fjárhagslega hagsmuni notenda greiðsluþjónustunnar verður greiðsluþjónustuveitandinn tafarlaust að upplýsa þá um atvikið og allar ráðstafanir sem hafa verið gerðar, og sem þeir sjálfir geta gripið til, til að draga úr skaðlegum áhrifum þess.
- » Við viðtöku tilkynningarinnar sem um getur í 1. mgr. skal Fjármálaeftirlitið, eftir því sem við á, gera allar ráðstafanir til að vernda brýnasta öryggi fjármálakerfisins. Auk þess skal Fjármálaeftirlitið, án ástæðulausrar tafar, veita Evrópsku bankaeftirlitsstofnuninni og Seðlabanka Evrópu viðeigandi upplýsingar um atvikið. Fjármálaeftirlitið skal, eftir að hafa metið mikilvægi atviksins fyrir önnur viðkomandi stjórnvöld, tilkynna þeim til samræmis við það.

Viðbrögð greiðsluþjónustuveitanda við alvarlegum rekstrar- eða öryggisfrávikum (101. gr. frv.)

- » Evrópska bankaeftirlitsstofnunin og Seðlabanki Evrópu skulu, í samstarfi við Fjármálaeftirlitið, meta mikilvægi atviksins fyrir önnur viðkomandi yfirlönd innan Evrópska efnahagssvæðisins og tilkynna þeim til samræmis við það. Seðlabanki Evrópu skal tilkynna aðilum seðlabankakerfis Evrópu og seðlabönkum EFTA ríkjanna um málefni sem varða greiðslukerfið.
- » Þegar Fjármálaeftirlitið er ekki viðtakandi tilkynningar skv. 1. mgr. en fær sambærilega tilkynningu og getið er um í 4. mgr. ber Fjármálaeftirlitinu, eftir því sem við á, að gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda brýnasta öryggi fjármálakerfisins.
- » Greiðsluþjónustuveitandi skal a.m.k. árlega veita Fjármálaeftirlitinu tölfræðiupplýsingar um svik í tengslum við þá greiðslumiðla sem greiðsluþjónustuveitandinn meðhöndlar. Fjármálaeftirlitið skal veita Evrópsku bankaeftirlitsstofnuninni og Seðlabanka Evrópu slík gögn á samanteknu formi.

Sterk sannvottun. (102. gr. frv.)

- » Greiðsluþjónustuveitandi skal krefjast sterkar sannvottunar hjá greiðanda þegar hann:
  - A. Vill fá aðgang að greiðslureikningi sínum á Netinu,
  - B. Gefur fyrirmæli um rafræna greiðslu,
  - C. Framkvæmir aðgerð fyrir milligöngu boðleiðar úr fjarlægð sem gæti haft í för með sér hættu á greiðsluvikum eða annars konar misnotkun.
- » Þegar greiðandi gefur fyrirmæli um rafræna greiðslu eins og um getur í B-lið skal greiðsluþjónustuveitandi krefjast sterkrar sannvottunar sem felur í sér þætti sem tengja greiðsluna með virkum hætti við tiltekna fjárhæð og tiltekinn viðtakanda greiðslu í tilviki rafrænna fjargreiðslna.
- » Ákvæðið á einnig við þegar greiðsla er virkjuð af greiðsluvirkjanda eða þegar reikningsupplýsingaþjónustuveitandi óskar eftir upplýsingum.
- » GVR skal gera greiðsluvirkjanda og reikningsupplýsingaþjónustuveitanda kleift að treysta á sannvottunarferlið sem hann veitir notanda greiðsluþjónustunnar og greiðsluvirkjanda.

Sí skal setja reglur um nánari framkvæmd tilskipunarinnar um sterka sannvottun skv. 97. gr. hennar. (*Innleiðing SCA staðals*)

- » 97. gr. tilskipunarinnar (102. gr. frv.) fjallar um sterka sannvottun („Strong Customer Authentication“ og tekur tæknistaðall EBA sem er í framseldri reglugerð Framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2018/389, um viðbætur við tilskipun Evrópupingsins og ráðsins (ESB) 2015/2366 að því er varðar tæknilega eftirlitsstaðala um sterka sannvottun viðskiptavina og almenna og örugga opna staðla vegna samskipta) til þessa efnis.

SCA staðallinn 1. gr.

Í þessari reglugerð eru settar kröfur sem greiðsluþjónustuveitendur eiga að fara að í þeim tilgangi að koma á öryggisráðstöfunum sem gera þeim kleift að gera eftirfarandi:

- a) beita ferli sterkrar sannvottunar viðskiptavina í samræmi við 97. gr. tilskipunar (ESB) 2015/2366, -→ **102. gr. frv.**
- b) veita undanþágu frá beitingu öryggiskröfunnar um sterka sannvottun viðskiptavina, með fyrirvara um tilgreind og takmörkuð skilyrði á grundvelli áhættu, fjárhæðar og endurtekningar á greiðslu og greiðsluleiðar sem notuð er við framkvæmdina,
- c) vernda trúnað og heilleika persónubundinna öryggisskilríkja notanda greiðsluþjónustu,
- d) koma á almennum og öruggum opnum stöðlum vegna samskipta milli greiðsluþjónustuveitenda sem veita reikningsþjónustu, greiðsluvirkjenda, reikningsupplýsingaþjónustuveitenda, greiðenda, viðtakenda greiðslu og annarra greiðsluþjónustuveitenda í tengslum við veitingu og notkun greiðsluþjónustu við beitingu IV. bálks tilskipunar (ESB) 2015/2366.--> **IV.-VII. Kafla frv.**

Sí skal setja reglur um nánari framkvæmd tilskipunarinnar um sterka sannvottun skv. 97. gr. hennar.

- » Í SCA staðlinum er Fjármáleftirlitinu fengið hlutverk frh.:
- » 3. mgr. 19. gr. *um útreiking á svikahlutföllum* Fjármálaeftirlitið móttækur skýrslur frá þeim sem eru á undanþágu frá sterkri sannvottun.
- » 1. mgr. 20. gr. um. *afturköllun undanþágu sem byggjast á áhættugreiningu greiðslna*. Greiðsluþjónustuveitendur sem nota undanþáguna sem um getur í 18. gr. skulu tafarlaust tilkynna lögbærum yfirvöldum fari eitt af svikahlutföllunum sem þeir vakta, yfir gildandi viðmiðunarhlutfall svika og skal veita lögbærum yfirvöldum lýsingu á þeim ráðstöfunum sem þeir hyggjast gera til að svikahlutfallið sem þeir vakta samrýmist aftur því gildandi hlutfalli svika sem miðað er við.
- » 4. mgr. 20. gr.: Þegar greiðsluþjónustuveitendur ætla að nota undanþáguna sem um getur í 18. gr. aftur, skulu þeir tilkynna lögbærum yfirvöldum það með nægum fyrirvara og skulu áður en þeir nota undanþáguna aftur, leggja fram sönnun á því að svikahlutfall þeirra sem vaktað er samrýmist aftur því gildandi hlutfalli svika sem miðað er við fyrir téða hámarksundanþágu í samræmi við 3. mgr. þessarar greinar.

Sí skal setja reglur um nánari framkvæmd tilskipunarinnar um sterka sannvottun skv. 97. gr. hennar.

- » Í SCA staðlinum er Fjármáleftirlitinu fengið hlutverk frh.:
- » 1. mgr. 21. gr. *um vöktun*. Samkvæmt henni skulu greiðslupjónustuveitendur sem nýta sér mögulegar undanþágur í staðlinum frá sterkri sannvottun vakta ákveðin gögn (tilgreint í 21. gr.) fyrir hverja tegund greiðslu.
- » 2. mgr. 21. gr. Samkvæmt henni skulu Greiðslupjónustuveitendur gera niðurstöður vöktunarinnar í samræmi við 1. mgr. aðgengilegar lögbærum yfirvöldum og Evrópsku bankaeftirlitsstofnuninni með fyrirframtilkynningu til viðkomandi lögbærra yfirvalda, að beiðni þeirra.
- » 2. undirgrein 4. mgr. 30. gr. *um almennar kröfur varðandi aðgangsskilfleti*. Fjármálaeftirlitið getur óskað eftir að fá upplýsingar frá greiðslupjónustuveitendum vegna þess neyðarástands sem þeir segja að hafi skapast við breytingu á tækniforskrift netskilafatar þeirra (e. online interface). Greiðslupjónustuveitendur eiga að skjalfesta neyðarástandið.

Sí skal setja reglur um nánari framkvæmd tilskipunarinnar um sterka sannvottun skv. 97. gr. hennar.

- » Í SCA staðlinum er Fjármáleftirlitinu fengið hlutverk frh.:
- » 6. mgr. 30. gr.: Lögbær yfirvöld skulu tryggja að greiðsluþjónustuveitendur sem veita reikningsþjónustu fari ávallt að skuldbindingunum sem felast í þessum stöðlum í tengslum við skilflötinn eða skilfletina sem þau taka í notkun. Ef greiðsluþjónustuveitendur sem veita reikningsþjónustu fullnægja ekki kröfunum um skilfleti sem mælt er fyrir um í þessum stöðlum skulu lögbær yfirvöld tryggja að ekki sé komið í veg fyrir veitingu greiðsluvirkjunarþjónustu og reikningsupplýsingaþjónustu né hún trufluð þannig að viðkomandi veitendur slíkrar þjónustu fullnægi skilyrðunum sem skilgreind eru skv. 5. mgr. 33. gr.
- » 2. mgr. 32. gr. *um skuldbindingar vegna sérhæfðra skilflata*. GVR sem hafa tekið í notkun sérhæfðan netskilflöt skulu skilgreina gagnsæja lykilárangursvísbenda og markmið þjónustunnar sem eru a.m.k. jafnstrangir og þeir sem settir eru fyrir skilflötinn sem greiðsluþjónustunotendur þeirra nota. Lögbær yfirvöld skulu vakta þessa skilfleti, vísbenda og markmið og þau álagsprófuð.

Sí skal setja reglur um nánari framkvæmd tilskipunarinnar um sterka sannvottun skv. 97. gr. hennar.

- » Í SCA staðlinum er Fjármáleftirlitinu fengið hlutverk frh.:
- » c.-liður 5. mgr. 33. gr. *um viðbragðsaðgerðir vegna sérhæfðra skilflata.*
Fjármálaeftirlitið fær aðgerðaskrá frá GVR sem starfrækir sérhæfðan skilflöt. Fjármálaeftirlitinu ber að tryggja samræmda beitingu undanþága til GVR sem nýta sér að starfrækja sérhæfðan skilflöt og fá undanþágu frá viðbragðsaðgerðum þrátt fyrir að sérhæfði skilflöturinn liggi niðri. Fjármálaeftirlitið skal afturkalla undanþáguna ef ekki er gerð bragarbót innan 2ja vikna.

Úrlausn kvartana hjá greiðsluþjónustuveitanda (104. gr. frv.)

Greiðsluþjónustuveitandi skal hafa fyrir hendi sérstaka málsmeðferð til að greiða úr kvörtunum notenda greiðsluþjónustu um réttindi og skyldur sem leiða af IV.-VII. kafla laganna. Skal málsmeðferðin vera skilvirk. Greiðsluþjónustuveitandi skal beita sömu málsmeðferð vegna kvartana notenda greiðsluþjónustunnar í öllum aðildarríkjum þar sem hann býður fram greiðsluþjónustu.

Notendum greiðsluþjónustunnar skulu vera aðgengilegar upplýsingar um málsmeðferð kvartana á tungumáli viðkomandi aðildarríkis eða á öðru tungumáli ef greiðsluþjónustuveitandi og notandi semja um slíkt.

Seðlabanki Íslands skal setja frekari reglur um málsmeðferð kvartana til greiðsluþjónustuveitanda svo sem um svarfresti sem **má að jafnaði ekki vera lengri en 15 virkir dagar**, tafir við afgreiðslu kvörtunar og upplýsingagjöf.

Skylda til að upplýsa neytendur um rétt sinn (106. gr. frv.)

- » Fjármálaeftirlitið skal gera rafrænan bækling Framkvæmdastjórnar Evrópu, sem setur með skýrum og auðskiljanlegum hætti fram réttindi neytenda samkvæmt tilskipun (ESB) 2015/2366 um greiðslubjónustu á innri markaðnum og tengdri löggjöf á Evrópska efnahagssvæðinu, tiltækan á aðgengilegan hátt á vefsíðu Seðlabanka Íslands.
- » Greiðslubjónustuveitendur skulu sjá til þess að rafrænn bæklingur, skv. 1. mgr., sé gerður tiltækur á auðveldan hátt á vefsíðum þeirra, ef þær eru til, og á pappírsformi í útibúum þeirra, hjá umboðsaðilum og hjá einingum sem þeir útvista starfsemi sinni til. Greiðslubjónustuveitendur mega ekki innheimta gjald af viðskiptavinum sínum fyrir að veita upplýsingarnar.
- » Að því er varðar einstaklinga með fötlun skal beita ákvæðum 1. og 2. mgr. á viðeigandi hátt, sem gerir kleift að gera upplýsingar tiltækar á aðgengilegan hátt.

Nýjar stjórnvaldssektir ofl.

- **107. gr. frv. heitir stjórnvaldssektir og er samsvarandi 77. gr. núgildandi laga en með eftirtöldum breytingum:**
- Heimild er til að leggja stjórnvaldssektir á greiðsluvirkjanda og reikningsupplýsingaþjónustuveitanda.
- Heimild til að leggja á stjórnvaldssekt ef brotið er gegn 2. mgr. 81. gr. varðandi frystingu greiðslureikningi þegar fjárhæð kortatengdrar færslu er ekki þekkt fyrirfram.
- Komið inn ákvæði í 3. mgr. 107. gr. frv. er lýtur hvaða atriði geta skipt máli við ákvörðun sekta.
- Þá er ákvæðið styttra og hefur efni þess í núverandi lögum verið skipt upp í ákvæði um *Sátt, Rétt grunaðs manns og Frest til að leggja á stjórnsluviðurlög*.
- 112. gr. frv. Kæra til lögreglu er samsvarandi 6.-11. mgr. 78. gr. núgildandi laga um greiðsluþjónustu. (Búið að brjóta upp fangelsisákvæðið)
- 113. gr. Komið inn ákvæði um opinbera birtingu stjórnsluviðurlaga.

Gildistaka ofl. – VIII. kaflí frv.

- » Nýmæli kaflans lúta að:
  - Lagaskilum (116. gr. frv.) enda löggjöfin ekki sú fyrsta sinnar tegundar.
  - Breytingar á lögum um útgáfu og meðferð rafeyris sem afleiddar breytingar. (a.-t. liður)

Lagaskil 116. gr. frv.

- » **Starfandi greiðslustofnun:**
- » Hún skal fyrir **1. september 2021** leggja fram viðeigandi upplýsingar til Fjármálaeftirlitsins svo það geti metið hvort greiðslustofnun uppfylli þær kröfur sem mælt er fyrir um í II. og III. kafla. Ef þau skilyrði eru ekki uppfyllt ber Fjármálaeftirlitinu að greina greiðslustofnun frá hvort það ætli að afturkalla starfsleyfið eða til hvaða ráðstafana greiðslustofnun verði að grípa til að tryggt verði að hún fari að ákvæðum þessara laga.
- » Fjármálaeftirlitið skal veita greiðslustofnun sem uppfyllir kröfur II. og III. kafla sjálfkrafa starfsleyfi og færa hana í skrár yfir greiðslustofnanir skv. 14. gr.
- » Ef greiðslustofnun uppfyllir ekki kröfur II. og III. kafla fyrir **1. desember 2021** eftir að hafa verið veittur tími til að grípa til viðeigandi ráðstafana skal Fjármálaeftirlitið banna henni að veita greiðsluþjónustu í samræmi við 1. mgr. 38. gr.
- » Engin starfandi greiðslustofnun með takmarkað starfsleyfi.

Lagaskil 116. gr. frv.

- » Veitandi fjarskiptanets eða veitandi viðbótarþjónustu við fjarskiptaþjónustu:
- » Þjónustuveitandi sem fyrir gildistöku laganna hefur boðið þjónustu sem lýst er í 14. tölul. 2. gr. og mun gera það áfram skal eigi síðar en **1. október 2021** senda Fjármálaeftirlitinu þær upplýsingar sem áskilið er í a- og b-lið 1. mgr. 39. gr.
  - a) Lýsingu á þjónustunni sem boðin er til viðskiptavina.
  - b) Nákvæm lýsing á því hvernig þjónustuveitandinn hefur eftirlit með að þjónustan hans uppfylli á hverjum tíma skilyrði 14. tölul. 2. gr.

Breytingar á lögum um útgáfu og meðferð rafeyris, 118. gr. frv.

- » Rekstrarform og höfuðstöðvar rafeyrisfyrirtækis 9. gr., (sbr. 6. gr. frv.)
- » Skrá yfir rafeyrisfyrirtæki 17. gr. (sbr. 14. gr. frv.)
- » Umsókn um starfsleyfi sem rafeyrisfyrirtæki 18. gr. (sbr. 4. gr. frv.)
- » Starfsleyfisskilyrði 20. gr. (12. gr. frv.)
- » Tilkynning um veitingu eða synjun starfsleyfis 21. gr. (12. gr. frv.)
- » Afturköllun leyfis 22. gr. (13. gr. frv.)
- » Reikningsskil og lögboðin endurskoðun 27. gr. (15. gr. frv.)
- » Eftirlit með starfsemi rafeyrisfyrirtækis 28. gr. (22. gr. frv.)
- » Starfsemi rafeyrisfyrirtækja erlendis án stofnunar útibús 29. gr. (23. gr. frv.)
- » Starfsemi rafeyrisfyrirtækja erlendis með stofnun útibús 30 gr. (24. gr. frv.)
- » Veiting þjónustu erlendis í gegnum umboðsaðila 31. gr. (25. gr. frv.)
- » Þjónusta rafeyrisfyrirtækis með starfsleyfi á EES svæðinu hérlandis án stofnunar útibús 33. gr. (27. gr. frv.)

Breytingar á lögum um útgáfu og meðferð rafeyris, 118. gr. frv.

- » Þjónusta rafeyrisfyrirtækis með starfsleyfi á EES svæðinu hérlandis með stofnun útibús 34. gr. (28. gr. frv.)
- » Opnun útibús eða dreifing rafeyris fyrir milligöngu umboðsaðila af hálfu fyrirtækis utan EES 35. gr. (29. gr.)
- » Ný grein sem verður 36. gr.: Eftirlit gistiaðildarríkis með rafeyrisfyrirtækjum með starfsleyfi á EES svæðinu sem veita þjónustu yfir landamæri með stofnun útibús eða umboðsaðila. (30. gr. frv.)
- » Ný grein verður 37. gr.: Eftirlit með rafeyrisfyrirtækjum með starfsleyfi á EES svæðinu sem veita þjónustu hérlandis með stofnun útibús eða í gegnum umboðsaðila.
- » Veiting rafeyrisþjónustu í gegnum umboðsaðila. 36. gr. (25. gr. frv.)
- » Veiting greiðsluþjónustu rafeyrisfyrirtækis í gegnum umboðsaðila. 37. gr. (einungis breytt millitilvísunum til frv.)
- » Útvistun rekstrarþátta. 38. gr. (18. gr. frv.)

Breytingar á lögum um útgáfu og meðferð rafeyris, 118. gr. frv.

- » Fjármálaeftirlitið 41. gr. (103. gr.)
- » Stjórnvaldssektir 43. gr. (107. gr. millitilvísanir)

13. nóvember 2020

Takk fyrir.